Til Statsråd Henrik Asheim
Kunnskapsdepartementet

Bodø 10.september 2021

Høringsinnspill – Langtidsplan for forskning og høyere utdanning – LTP

Bodøregionens Utviklingsselskap AS vil med dette overbringe våre skriftlige høringsinnspill til det viktige arbeidet med ny forsterket LTP.

Næringslivet i Nord Norge, Nordland og Bodøregionen går godt. Vår tids utfordring er i stor grad ikke mangel på arbeidsplasser, men mangler i tilgang på kvalifisert arbeidskraft. Kompetanse står helt sentralt for at næringslivet skal lykkes og vi etterlyser flere studie- og lærlingeplasser som er relevante for nærings- og samfunnslivet.

Sterke og attraktive universitet er et av de mest effektive verktøy for å holde ungdom i distriktene og for å tiltrekke seg ungdom fra de større byene. Dette skyldes at universitetene rekrutterer over halvparten av sine studenter fra den regionen de er lokalisert i og fordi ca. 70% av studentene blir igjen i området etter at studiene er avsluttet. Nord universitet er også en stor bidragsyter innen etter og videreutdanning som trengs i næringslivet. Sterke universitet i, Nord universitet og Norges Arktiske Universitet UIT, er derfor et av de viktigste virkemidlene for å sikre og utvikle næringslivet i Nord Norge.

1. ***Hvilke endringer i samfunnet (eller i bestemte sektorer) gir behov for endringer eller forsterket innsats innenfor forskning og høyere utdanning i årene som kommer?***

Næringslivet i internasjonalt og nasjonalt er i stor endring. Bærekraftig utvikling, i et klimaperspektiv, krever store endringer hos både næringslivet og fra det offentlige. Fremover må vi særlig utnytte vår nasjons komparative fortrinn. LTP-en må møte disse skiftene der fokus flyttes med innsats på de nye satsningsområdene som åpner seg opp. Myndighetene må raskt iverksette tiltak med utdanningsprogram i høyere utdanning som sikrer konkurransekraft og kompetanse til de nye fremvoksende nye næringsmulighetene.

Satsingen på Havrelaterte næringer må styrkes. Å sikre Blått Bygg på Nord Universitet og de teknologiske utdanningsløpene innen fiskeri- havbruk, FoU innen nye marine verdikjeder må styrkes ytterligere. LTP-en må ha klare program for å koble næringsvirksomhetene tettere med akademia. Spesielt i Nordområdene, da den forventede veksten skal skje her.

LTP-en må sikre økte tilskudd til universitetene slik at de kan sikre nye utdannings- forsknings- og kompetanseløp for nye grønne industrinæringer. Som for eksempel batteri- og hydrogenteknologi. Her er det store komparative fortrinn hvor Norge er i førersetet, men hvor kompetanse- og kunnskapsgrunnlaget er mangelvare. I Nord Norge trenger universitetene løftekraft fra Staten for å sikre nye tilbud, og infrastruktur som for eksempel lab-utstyr og uttesting og forskningsinfrastruktur.

2. ***Er det konkrete hindringer i det norske kunnskapssystemet som svekker måloppnåelsen for langtidsplanen, og hva kan i så fall gjøres?***

Ja, skal måloppnåelsen nås må Universitetene sikres økt kapasitet og finansiering for å kunne opprette nye studieplasser relevant for næringslivets behov. Et særlig løft for Nord Universitet og UiT er avgjørende for at næringslivet i Nord Norge og Bodøregionen skal sikres tilgang til nødvendig personell med riktig kompetanse i fremtiden.

3. ***Hva bør videreføres og hva bør endres ved målene i gjeldende langtidsplan?***

Satsingene i LTP på Hav – Klima, miljø og miljøvennlig energi og satsing på samfunnsikkerhet må videreføres, og gjerne styrkes. Det bør komme store endringer i tilrettelegging og styrking av FoU-aktivitene og utdanningsmulighetene innen nye satsingsområder innen for eksempel batteri- og hydrogenproduksjon. Her må virkemiddelapparatet også styrkes, og sees i sammenheng med universitetenes løftekraft.

4. ***Andre innspill.***

Vi ber regjeringen om å fortsette opptrappingen av teknologiløftene sine på 800 mill. Disse bør tredobles i neste planperiode. FoU og omstillingsmidlene må styrkes, løftes og vi trenger ytterligere kvalitetsløft i utdanningssystemet.

Fremover må LTP-en styrke innsatsen på hav, og særlig på utdanning og FoU innen hav, ved nye marine næringsverdikjeder. Vi må forske og utvikle mer, og vi må utdanne flere. LTP-en må også sikre et løft i attraktiviteten mot grunnskolenivå, slik at vi kan sikre større tilfang til studenter og studieplasser ved realfag. I Nord Norge trenger vi et særlig løft mot teknologifag, og dette må inn i planverket. Den største veksten av ny verdiskaping og sysselsetting i Nord skjer i teknologidrivende næringsliv.

Vi trenger også et løft innen samfunnsvitenskapelig utdanning, forskning og utvikling. LTP-en bør vurdere å opprette en arena for samfunnsvitenskap ved Nord Universitet i neste planperiode.

Ofte er den største innsatsfaktoren for investeringslyst i næringslivet ved dannelsen av klyngenettverk. Samarbeid er ofte nøkkelfaktorer for suksess. Derfor bør LTP-en sikre at nye virkemiddelapparatet sikrer nye Arenasatsninger i Norge, og spesielt Nord Norge.

LTP-en trenger et løft innen utdanning, FoU innen klimanøytral luftfart. Her har Norge & spesielt Nord Norge noen komparative fortrinn, internasjonalt. Derfor må man i den nye strategien:

- Styrke FoU og utvikle klimanøytral luftfart med utgangspunkt i Nord Norge med kortbanenettets unike posisjon med flyplassutvikling og senter for viktige nasjonale luftfartsetableringer med uttesting av nye teknologiske løsninger.
- I tråd med Qualeutvalgets NOU 2019: 22, etablere et nasjonalt/internasjonalt testsenter i Nord Norge, basert på kortbanenettets komparative fortrinn, og etablerte flyfaglige miljø,

Til slutt vil be regjeringen sikre at planen bidrar til tettere samarbeid og samhandling mellom akademia, utdanningsinstitusjoner og næringslivet. Dette alene kan være utløsende for større verdiskaping og sysselsetting i Norge fremover.

Om BRUS:
BRUS, er et regionalt utviklingsselskap bestående om lag de 40 største og mellomstore private næringsselskapene i Bodøregionen. Selskapene omsatte for over 26 milliarder kroner i 2019, og

sysselsetter nær 6000 ansatte. Selskapene bidro med over 1 milliard i skatt til felleskapet direkte i tillegg til de solide bidragene over skattseddelen på lønn og lokale- regionale skatter og avgifter. Bodøregionen strekker seg fra nye Hamarøy i Nord til Lurøy i sør, tradisjonelt Salten, og Nordre Helgeland. Bodø Lufthavnutvikling AS er et heleid datterselskap i BRUS som har som mål å utvikle Bodø lufthavn innen grønn luftfart, flyfrakt og realisering av Ny by-Ny Flyplass, samt etablere nye internasjonale direkteruter til og fra Bodø.

Med vennlig hilsen
Bodøregionens Utviklingsselskap AS – BRUS

Elnar Holmen

Elnar Remi Holmen
Adm dir i BRUS / BLU